

Dziś albo nigdy - zobacz wystawę

2014-08-06

W 100. rocznicę wybuchu I wojny światowej Archiwum Narodowe w Krakowie we współpracy z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych i przy udziale Miasta Krakowa przygotowało wystawę „Dziś albo nigdy. Wielka wojna i polskie dążenia niepodległościowe”. Jej wernisaż odbył się 5 sierpnia (wtorek) na placu Szczepańskim.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, Barbara Berska - Dyrektor Archiwum Narodowego w Krakowie, Władysław Stępnik - Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych a także Pani Karolina Kaczorowska - Małżonka ostatniego Prezydenta II Rzeczypospolitej śp. Ryszarda Kaczorowskiego oraz uczestnicy Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej z komendantem Janem Józefem Kasprzykiem na czele.

Wystawa nawiązuje do wydarzeń sprzed 1914 r. Jej zasadnicza część rozpoczyna się od narastania konfliktu i jest opowieścią o kilku aspektach Wielkiej Wojny. Część pierwsza – wojenne sprawy – dotyczy głównie osób powołanych do służby wojskowej oraz konsekwencji, jakie niosła im wojna, od mobilizacji, poprzez wyposażenie, szpitale, obozy jenieckie, a często i groby wojenne.

Pejzaże wojenne to część druga wystawy, będąca opowieścią o wojnie z perspektywy społeczeństwa polskiego, zaangażowanego w organizację pomocy dla cierpiących nędzę i głód żołnierzy oraz ludność cywilną, ograniczanej w swych prawach przez zmieniające się władze okupacyjne. Ukazuje ruinę, jaką stawały się obszary, przez które przetaczał się front.

Część trzecia – w drodze do niepodległej – poświęcona jest polskim dążeniom niepodległościowym, od okresu, w którym powstawały organizacje paramilitarne, włączone następnie w szeregi Legionów Polskich, przez piękną kartę legionową w walkach o wolność, zaangażowanie się rodaków na emigracji w działania na rzecz pomocy Polakom i powstania państwa, aż po stworzenie podwalin pod demokratyczne organy władzy w niepodległym państwie.

Tematem czwartej części wystawy są zmiany mentalności polskiego społeczeństwa – jego ewolucja od postawy lojalistycznej do patriotycznej. W poszukiwaniu tożsamości narodowej Polaków pomocne okazały się organizowane obchody wielkich wydarzeń historycznych czy upamiętniające bohaterów narodowych, związanych z działaniami niepodległościowymi. Wystawę na pl. Szczepańskim będzie można oglądać do do 18 sierpnia br.

Ostatnia część wystawy prezentowana od 5 do 18 sierpnia w kameralnej przestrzeni głównej siedziby Archiwum Narodowego w Krakowie przy ul. Siennej 16 to opowieści wojenne, historie pisane życiem zwykłego człowieka: młodych żołnierzy, których korespondencja z bliskimi zachowała się do naszych czasów, panny z dobrego domu wspierającej żmudną pracą działania legionistów, czy też opowieść z drugiej strony frontu o asie niemieckiego lotnictwa „Czerwonym Baronie”. Część tę zamyka obraz rzeczywistości wojennej widzianej okiem satyryka.

W siedzibie Archiwum wyeksponowano również oryginalne odznaczenia wojskowe i medale okolicznościowe z lat 1914–1920, pochodzące ze zbiorów prywatnych. Dokumenty wykorzystane do przygotowania prezentacji pochodzą z archiwów państwowych oraz z Muzeum

**Magiczny
Kraków**

Polskiego w Chicago. Dodatkowe informacje: www.ank.gov.pl.

XLIX (34. po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej w Stulecie Legionowego Czynu Niepodległościowego

[PRZYGODA Z OJCZYZNĄ NA SZLAKU „KADRÓWKI”](#)

Informacje szczegółowe o wydarzeniach

[RADUJE SIĘ SERCE, RADUJE SIĘ DUSZA... CZYLI PIKNIK UŁAŃSKI](#)

[MIĘDZY MITEM A CZYNEM - DEBATA](#)

[KADRÓWKA – SPOTKANIE POKOLEŃ!](#)

[UROCZYSTY CAPSTRZYK NA KOPCU PIŁSUDSKIEGO](#)

[ZE ŚPIEWEM NA USTACH – W PRZEDDZIEŃ KADRÓWKI](#)

[PORA WYRUSZYĆ W DROGĘ...](#)

Wystawy

[KADRÓWKA 1914-2014](#)

[ŻOŁNIERZE LEGIONÓW I POW W SŁUŻBIE PPP I AK](#)

[LEGIONOWE KADRY](#)

[DZIŚ ALBO NIGDY](#)

[LEGIONY POLSKIE 1914-1918](#)

Konkursy

[LEGIONY W KOMÓRCE](#)

[KADRÓWKA W OCZACH NAJMŁODSZYCH](#)